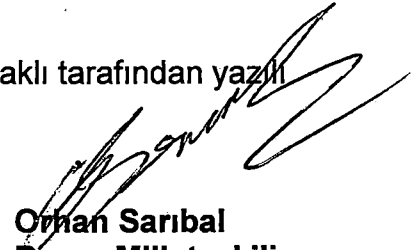

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 12.02.2025

Orhan Sarıbal
Bursa Milletvekili

Fırat Nehri üzerinde bulunan Karkamış Baraj Havzası ve Gürçay Mevkii'nde tatlı su balıkçılığı için ruhsatlandırılan tesislerde, izin verilen miktarın üzerinde üretim yapıldığı ve yoğun kültür balıkçılığı faaliyetleri nedeniyle bölgenin ekosisteminin ciddi şekilde zarar gördüğü belirtilmektedir. Özellikle Fırat Nehri'ne özgü doğal türlerin popülasyonlarında ciddi azalmalar olduğu, Fırat kaplumbağası başta olmak üzere birçok endemik canlının yok olma tehdidiyle karşı karşıya olduğu belirtilmektedir.

Bölgedeki yoğun kültür balıkçılığı faaliyetleriyle birlikte kontrolsüz balık avcılığı, ruhsatsız kafeslerin kullanımı, üretim tonajının izin verilenin üzerinde olması ve atık yönetimi gibi konuların ciddi çevresel sorunlara yol açtığı tespit edilmiştir. Aynı zamanda, buradaki suların tarımsal sulama ve içme suyu kaynağı olarak kullanıldığı düşünüldüğünde, halk sağlığı açısından da ciddi riskler oluşmaktadır.

Bu çerçevede:

1. Karkamış Baraj Havzası ve Gürçay Mevkii'nde faaliyet gösteren kültür balıkçılığı tesislerinin güncel ruhsatlandırma durumu nedir? Mevcut üretim miktarı ruhsat sınırları içinde midir?
2. Bölgedeki balık çiftliklerinin çevresel etkilerini incelemek amacıyla Bakanlığınız veya ilgili kurumlar tarafından herhangi bir denetim yapılmış mıdır? Yapıldıysa, bu denetim sonucunda hazırlanan raporun sonuçları nedir?
3. Fırat Nehri'ne özgü doğal türlerin (Turna, Sazan, Kefal, Tatlısu kefal, Siraz, Gümüş balığı, Kızılkanat, Sudak, Levrek, Kaya balığı, doğal alabalık, fark balığı, şabut balığı ve Fırat kaplumbağası) popülasyonlarının azaldığı tespit edilmiş midir? Bu konuda herhangi bir bilimsel çalışma yapılmış mıdır?
4. Fırat kaplumbağası Dicle ve Fırat nehirlerinin boyunca, Türkiye ve Suriye'nin bazı bölgelerinde de bulunmaktadır. Bazı avcılarının ağlarını yırtma tehlikesini önlemek amacıyla kaplumbağayı öldürmeye başvurması nedeniyle nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan sürüngenler arasındadır. Fırat kaplumbağasının sayısındaki sürekli azalma nedeniyle, Dünya Doğa ve Doğal Kaynakları Koruma Birliği

(IUCN), onu nesli tükenme tehlikesi altında olan türlerin listesi olan "Kırmızı Liste"ye dahil etmiştir. Bu konuda Bakanlığınızca bir çalışma yapılmakta mıdır?

5. Fırat Nehri'nin ekosistemini ve biyoçeşitliliğini korumak amacıyla Bakanlığınız tarafından alınan önlemler nelerdir? Kültür balıkçılığı faaliyetlerinin çevreye zarar vermeyecek şekilde düzenlenmesi için yeni denetim ve düzenlemeler yapılması planlanmakta mıdır?
6. Bölgedeki balık ölümleri ve yem atıklarının içme suyu ve sulama suyu kaynaklarına etkisi araştırılmış mıdır? Bu konuda Sağlık Bakanlığı veya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile ortak bir çalışma yürütülmekte midir?
7. 6Bölgedeki balıkçılık faaliyetlerinin kooperatifleşme modeli ile düzenlenerek kontrolsüz ve aşırı avlanmanın önüne geçilmesi için Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?